

برنامه تندرستی

مفهوم تندرستی و برنامه تندرستی

دکتر فرید ابوالحسنی

معاونت بهداشت، وزارت
بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

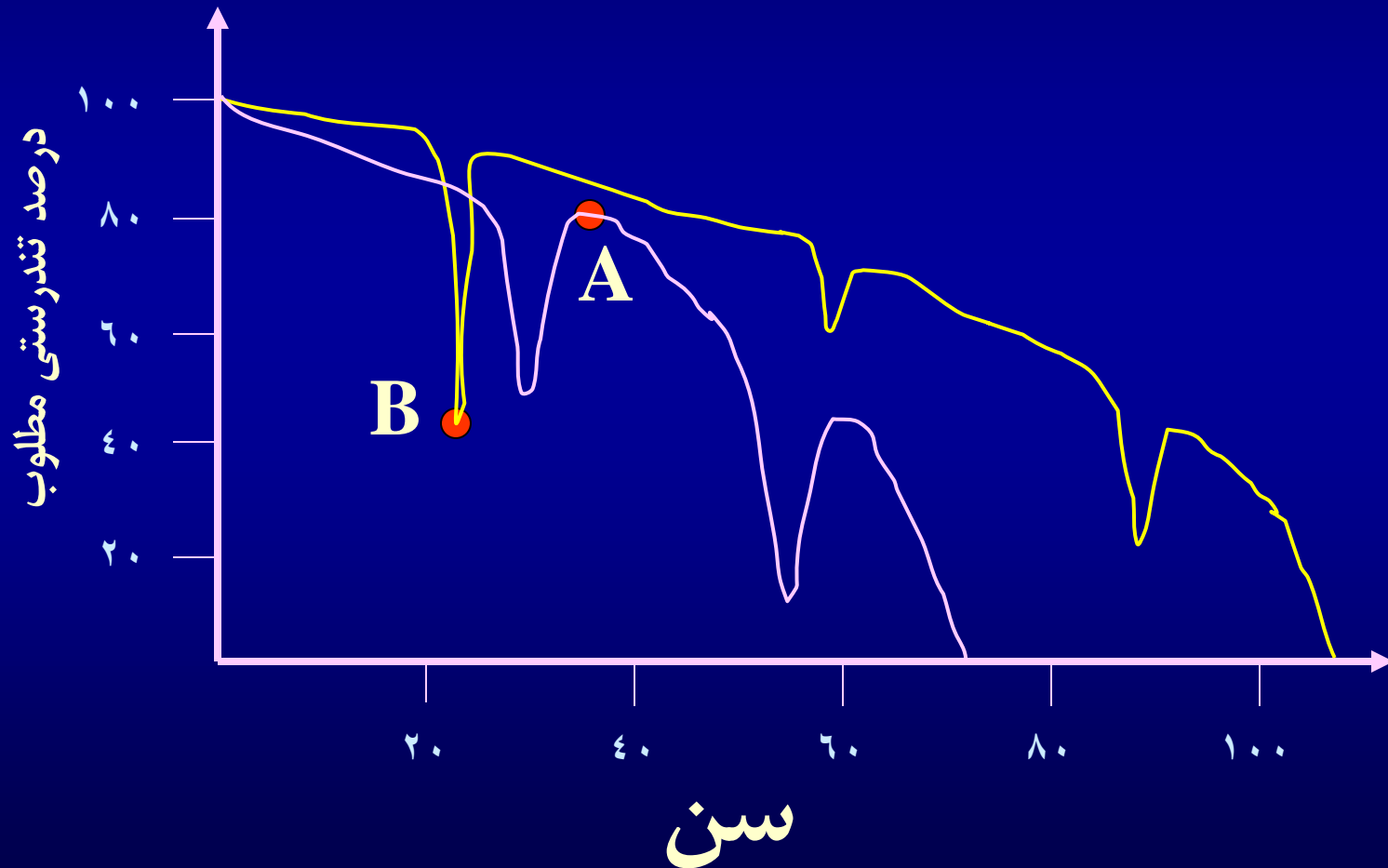
فلوشیپ شبکه بهداشتی، درمانی

تابستان ۱۳۹۴

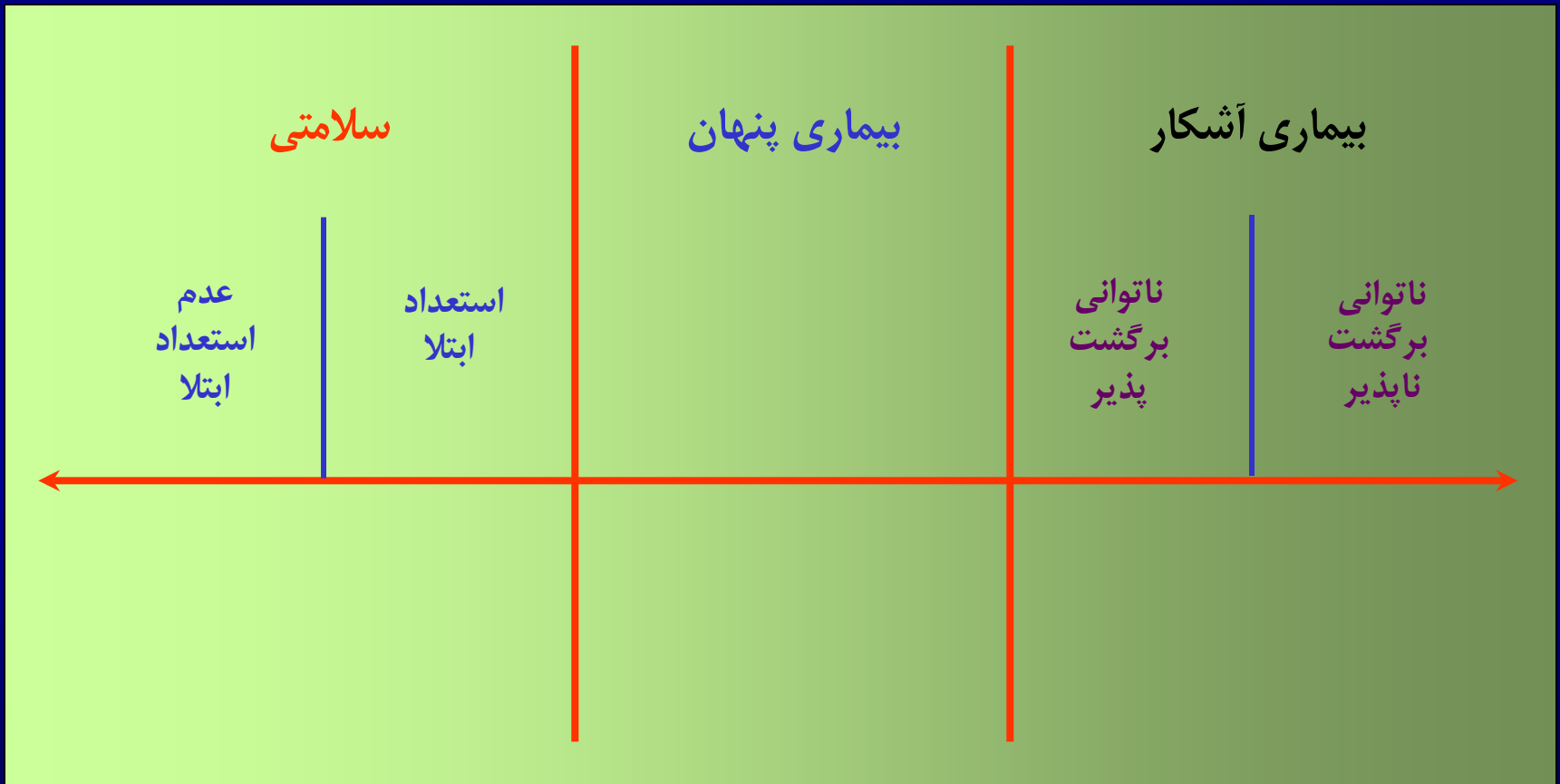

دانشکده بهداشت،
دانشگاه علوم پزشکی
تهران

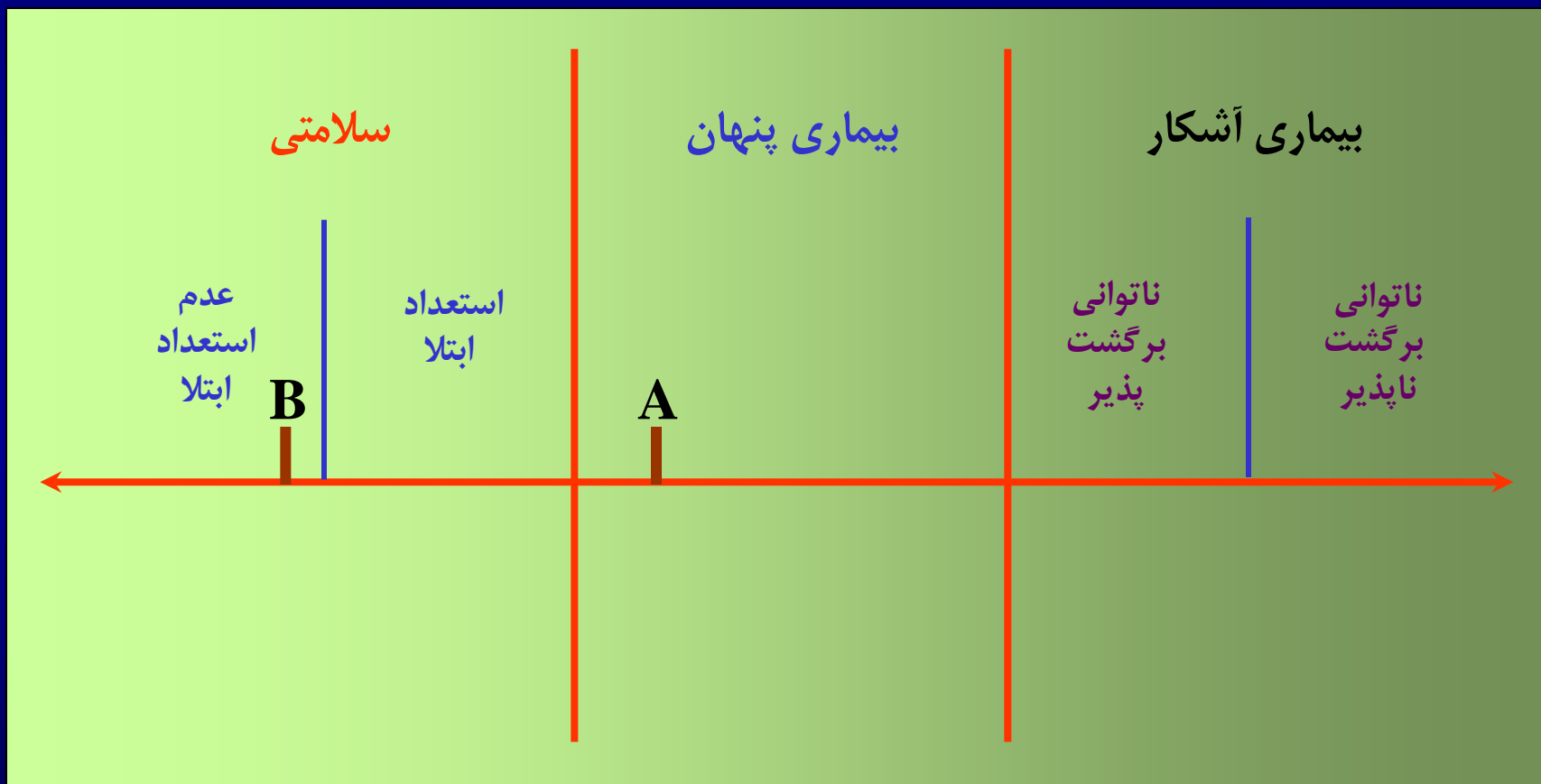
تندرستی جاری و امید تندرستی

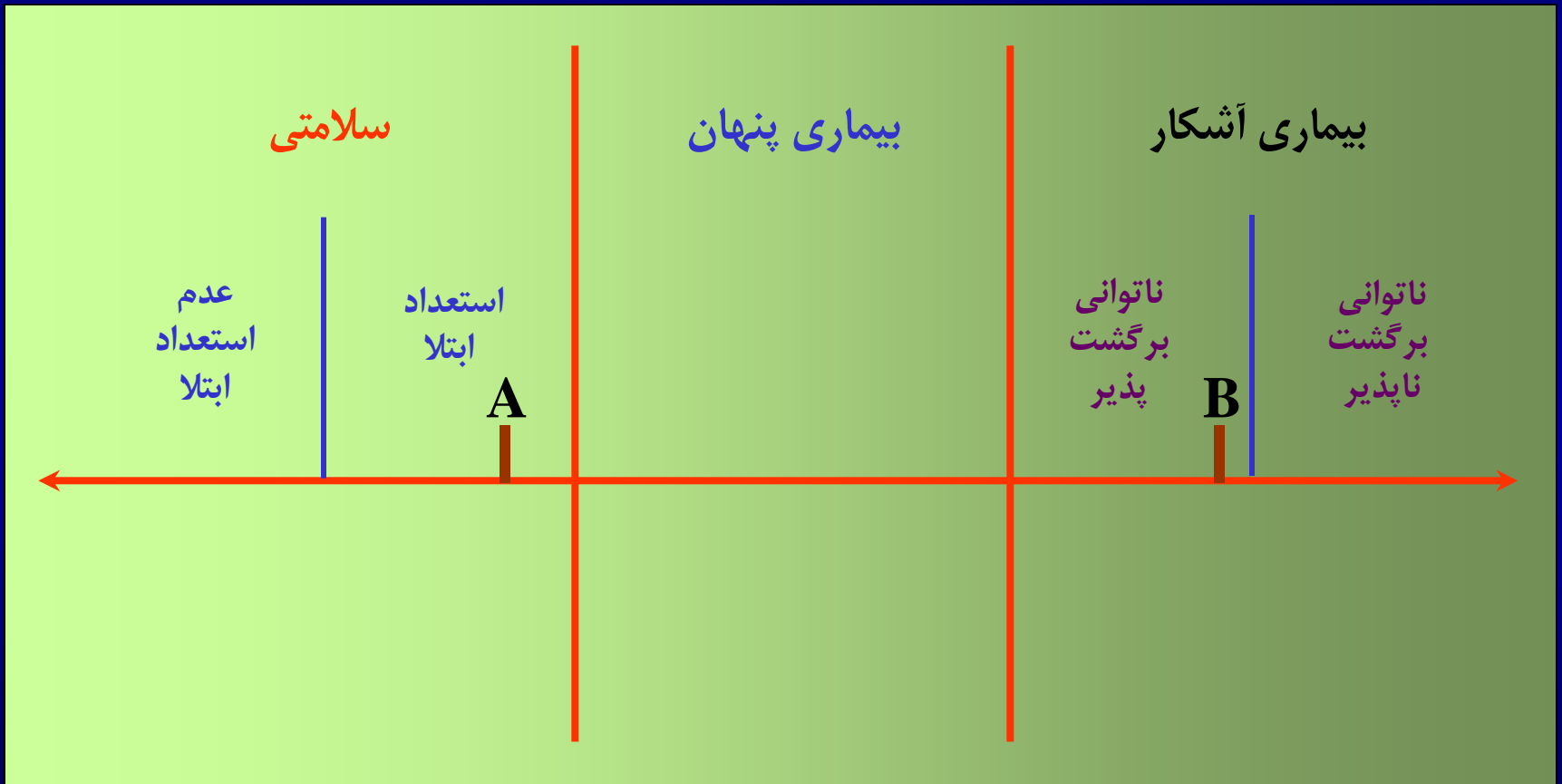
طیف تندرستی با توجه به یک بیماری

طیف تندرستی با توجه به بیماری ایسکمیک قلب

طیف تندرستی با توجه به عفونت ماد تنفسی

برنامه های تندرستی

آغاز
بیولوژیک

سلامتی

بیماری پنهان

بیماری آشکار

عدم
استعداد
ابتلا

استعداد
ابتلا

غیر قابل
تشخیص

قابل
تشخیص

ناتوانی
برگشت
پذیر

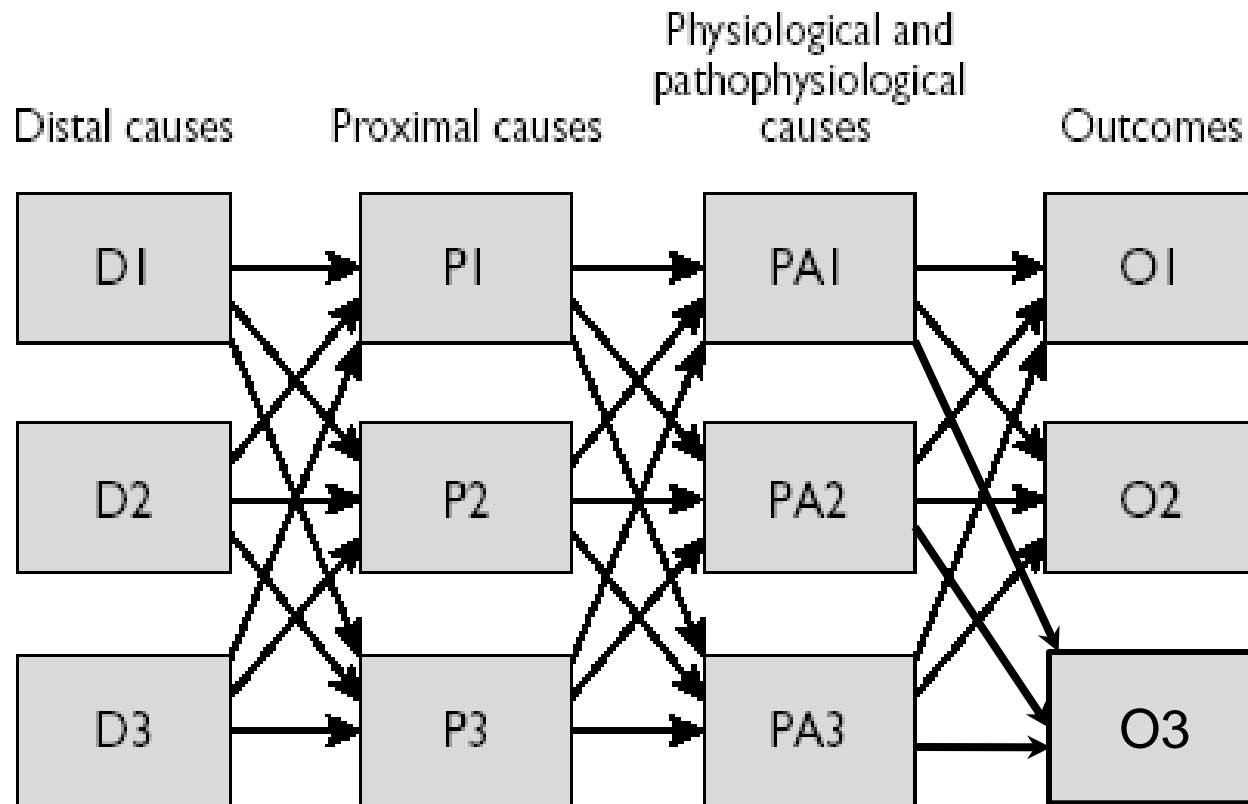
ناتوانی
برگشت
ناپذیر

برنامه های پیشگیری
اولیه و ابتدائی

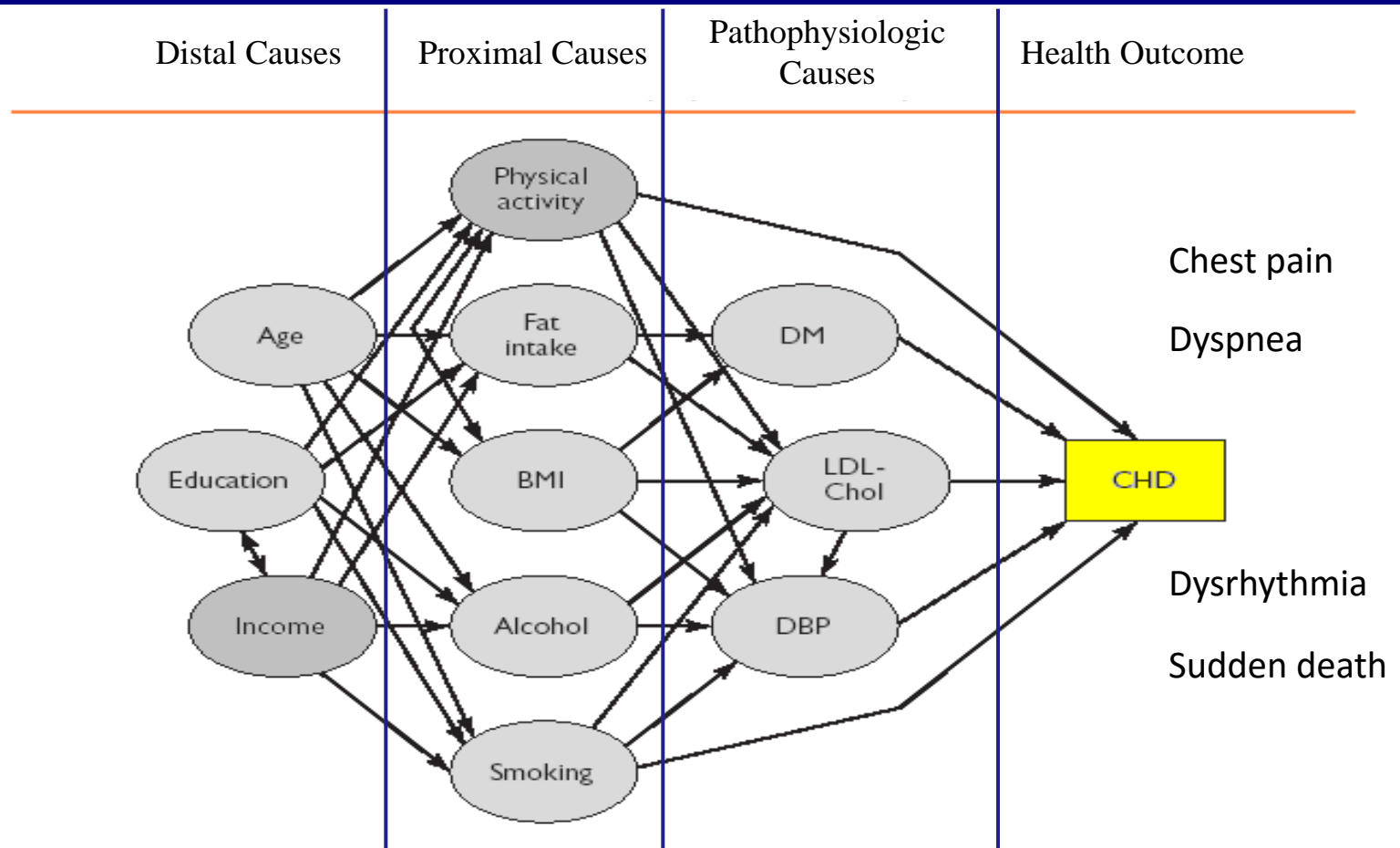
برنامه های
غربالگری

برنامه های درمانی
و توانبخشی

علل نزدیک و دور بیماری ها

علل دور و نزدیک بیماری های عروق کرونر

برنامه های تندرستی

برنامه ی تندرستی

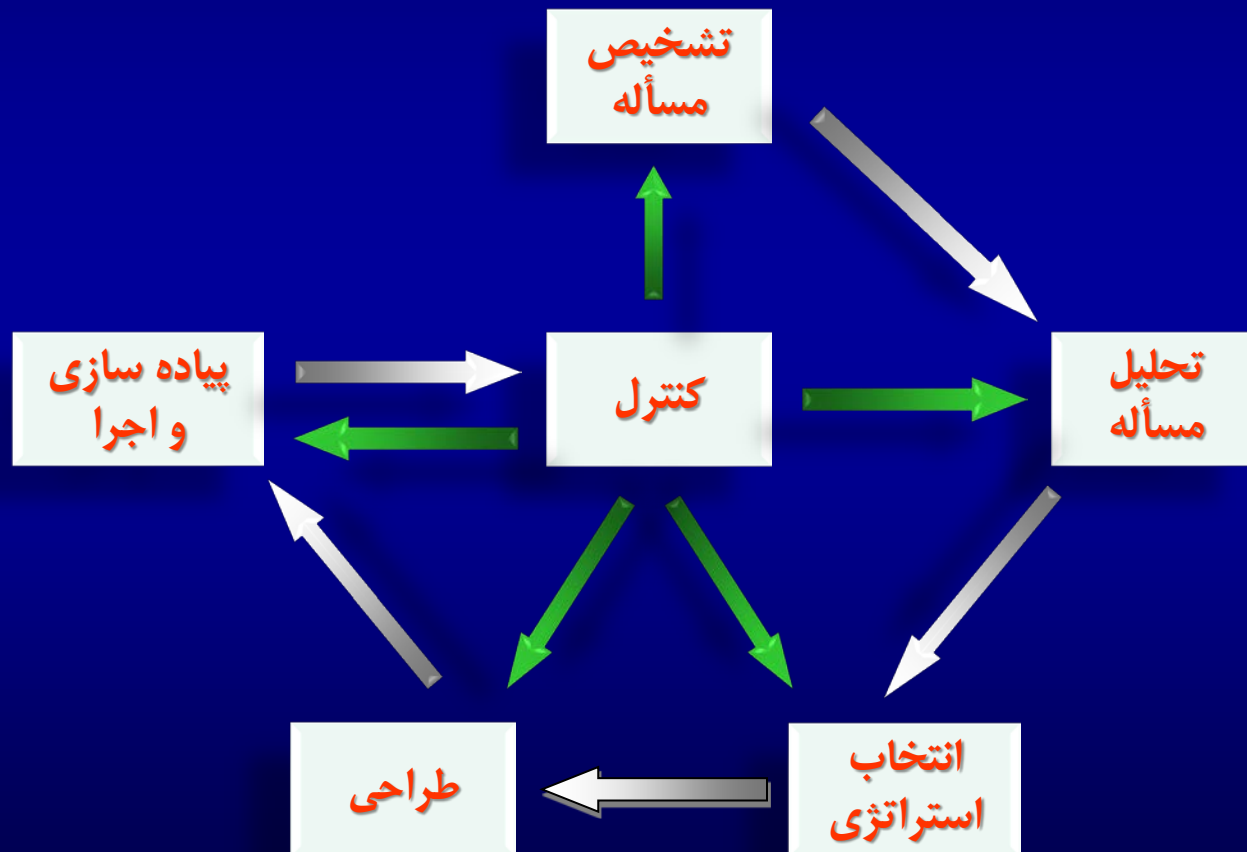
مجموعه خدمات و فعالیتهایی

که به منظور مقابله با

یک یا چند مشکل تندرستی (بیماری)

طراحی و اجرا می شود

چارچوب منطقی حل مسأله

معیارهای ارزیابی برنامه های تندرستی

• کارایی:

– استفاده بیشینه از منابع محدود

• عدالت اجتماعی:

– پرداخت متناسب با درآمد

– بهره مندی متناسب با نیاز

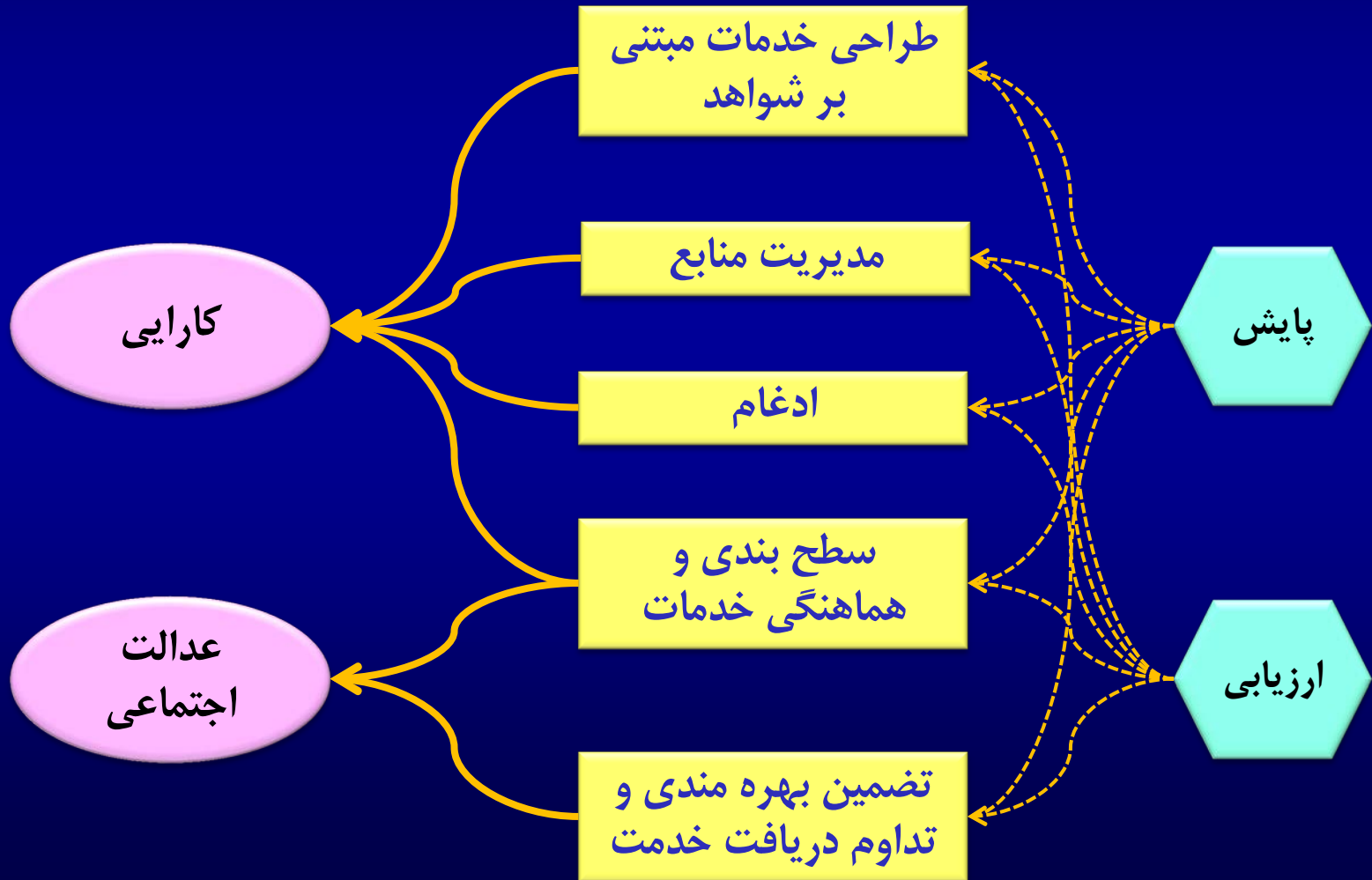
برنامه ریزی

تعیین دقیق شرایطی که با دو ملاحظه ی

کارآیی و عدالت اجتماعی

منجر به تحقق پی آمد مورد انتظار (هدف) می شود

عناصر برنامه ریزی

معاونت بهداشت، وزارت
بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

فروشپ شبکه بهداشتی، درمانی
تایستان - پاییز ۱۳۹۳

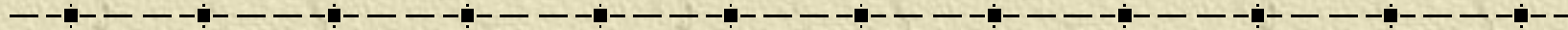
دانشکده بهداشت،
دانشگاه علوم پزشکی
تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

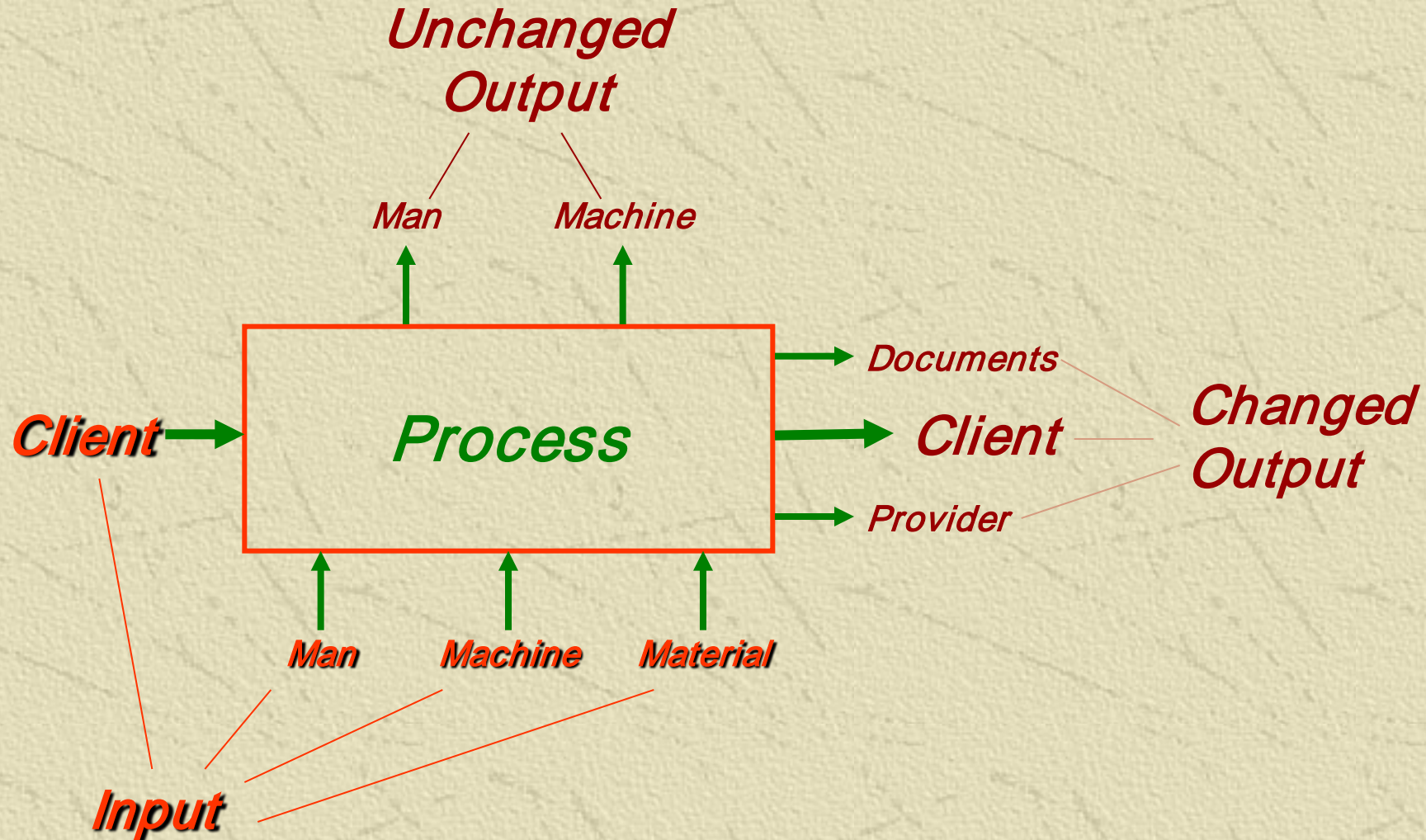
رویکرد فرایندی به برنامه های تندرستی

دکتر فرید ابوالحسنی

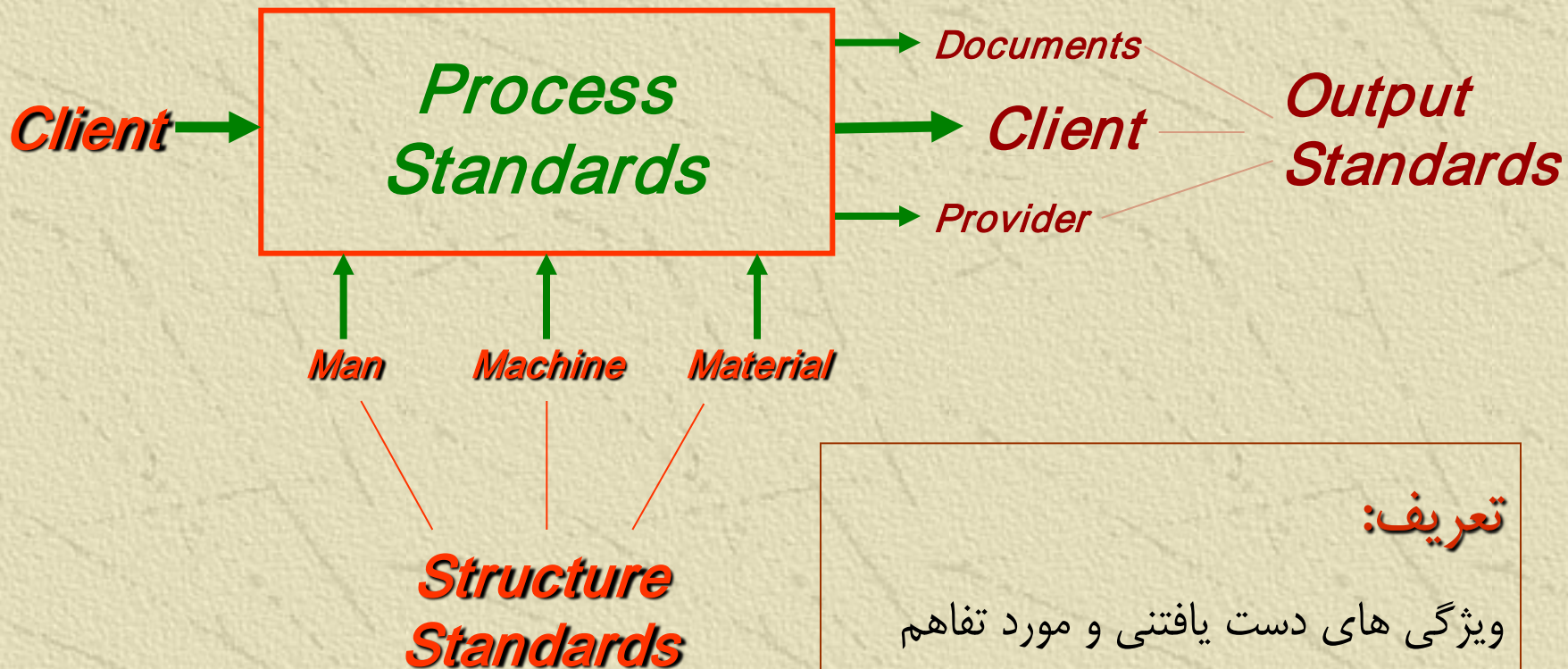
Health Service As A Process

Inputs and Outputs

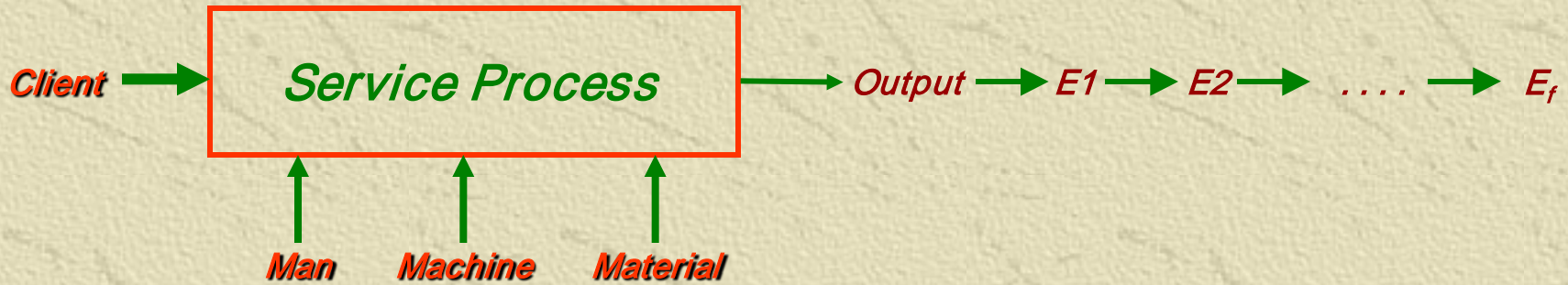
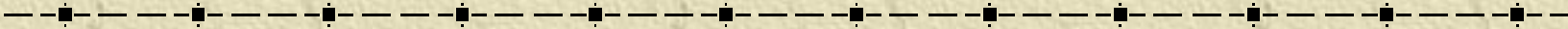
Standards

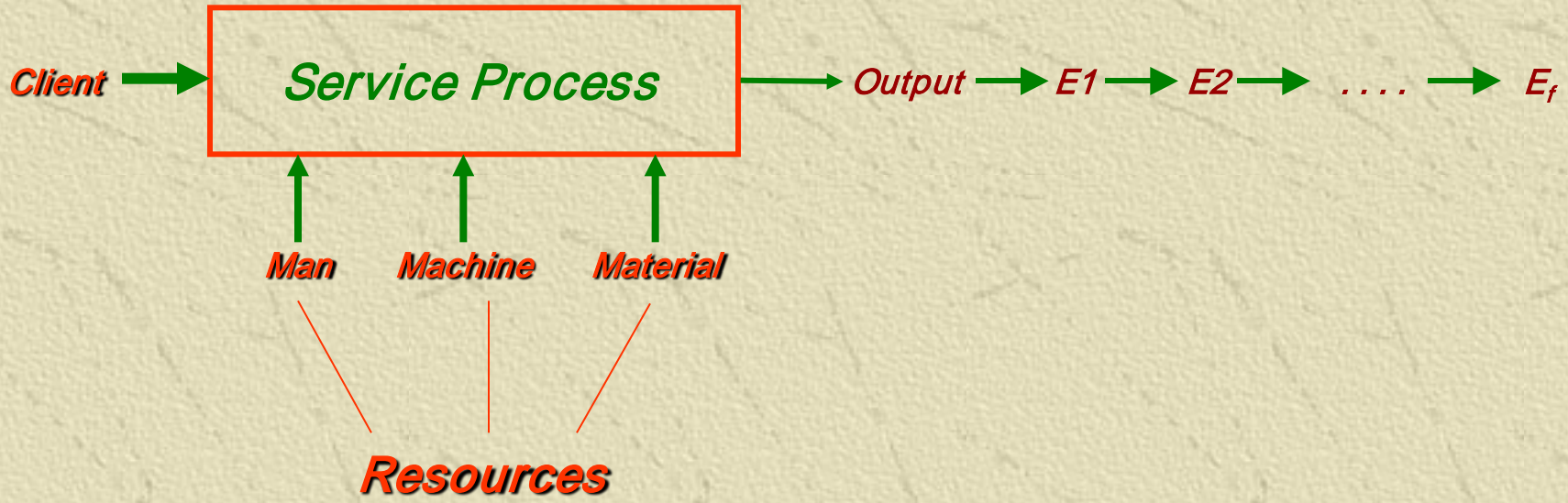
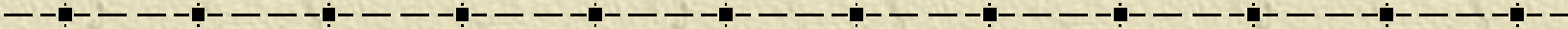
تعریف:

ویژگی های دست یافتنی و مورد تفاهم منابع، فرایند و برون داد که مطلوب ترین نتایج را به بار می آورند.

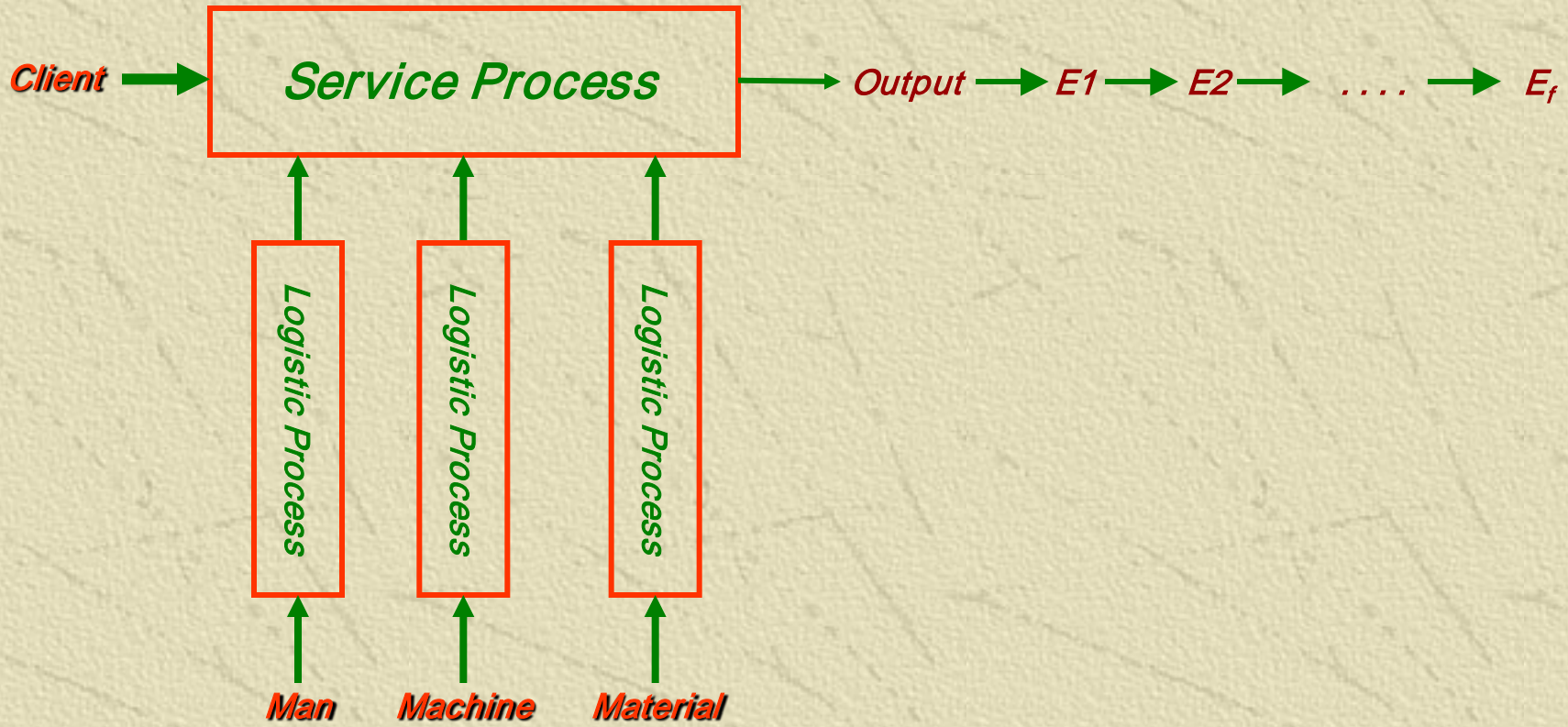
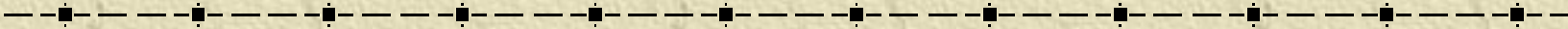
Effects

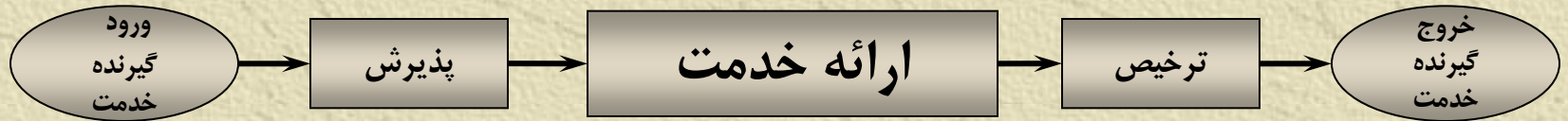
Resources

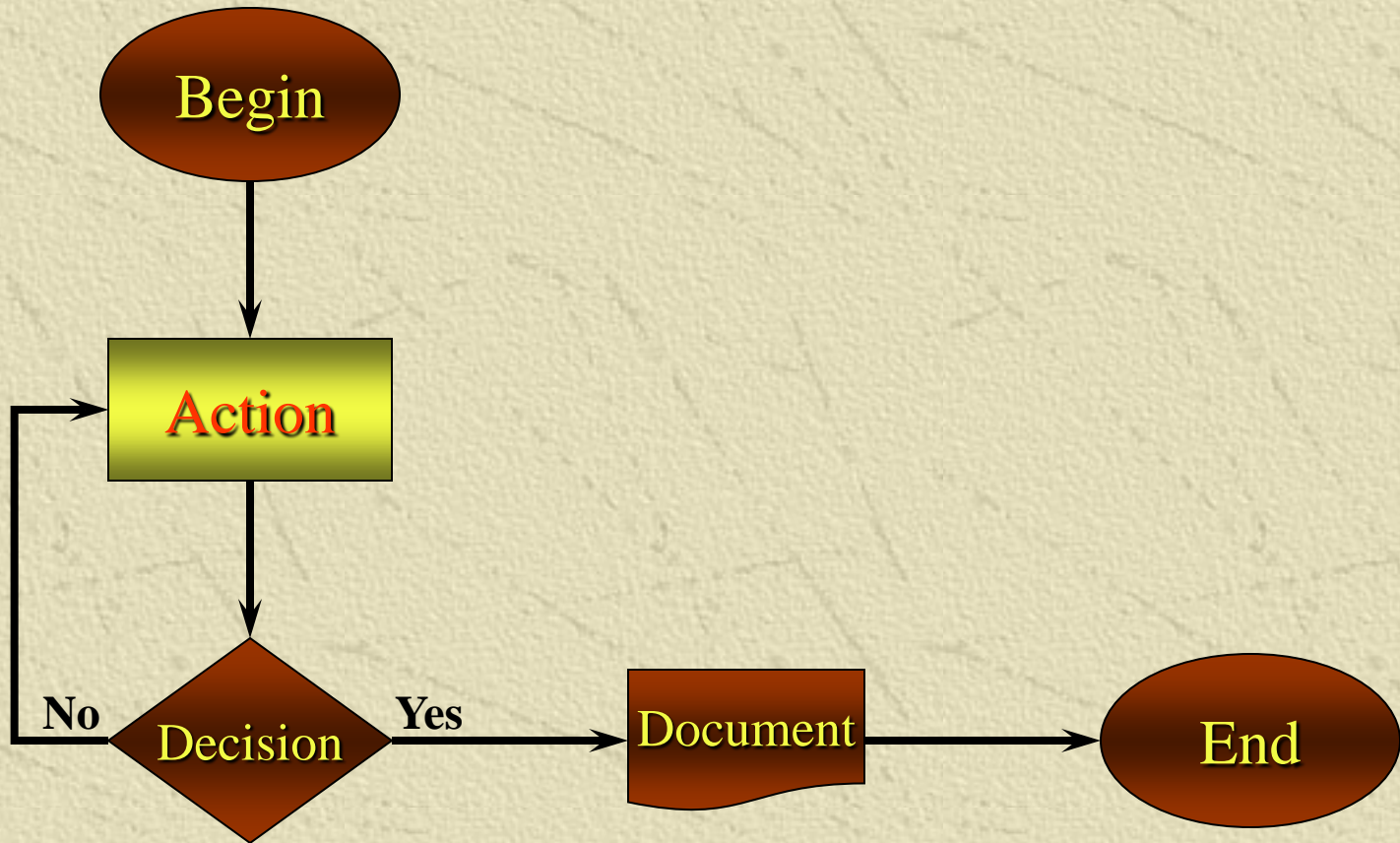
Logistic Processes

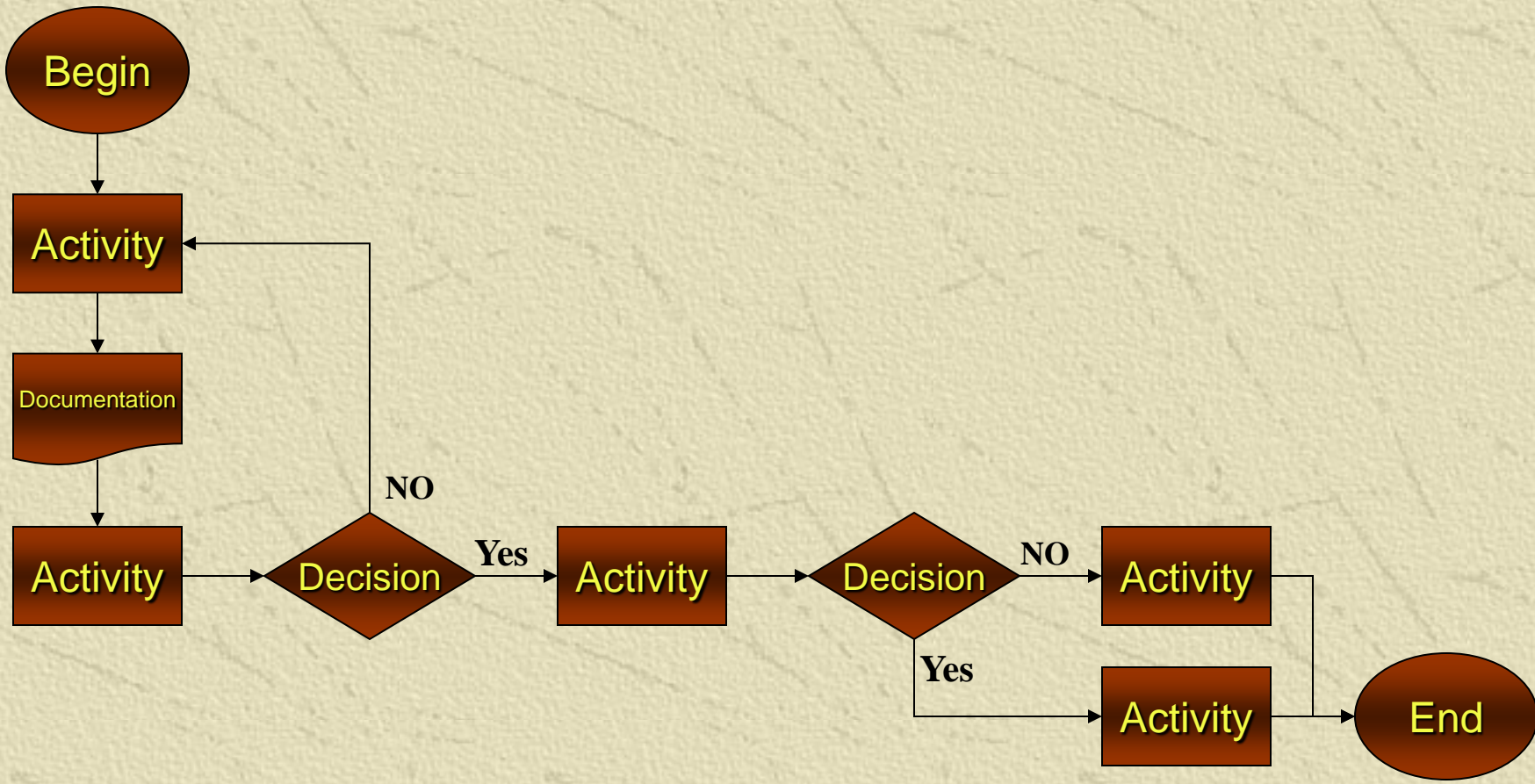
مدیریت منابع

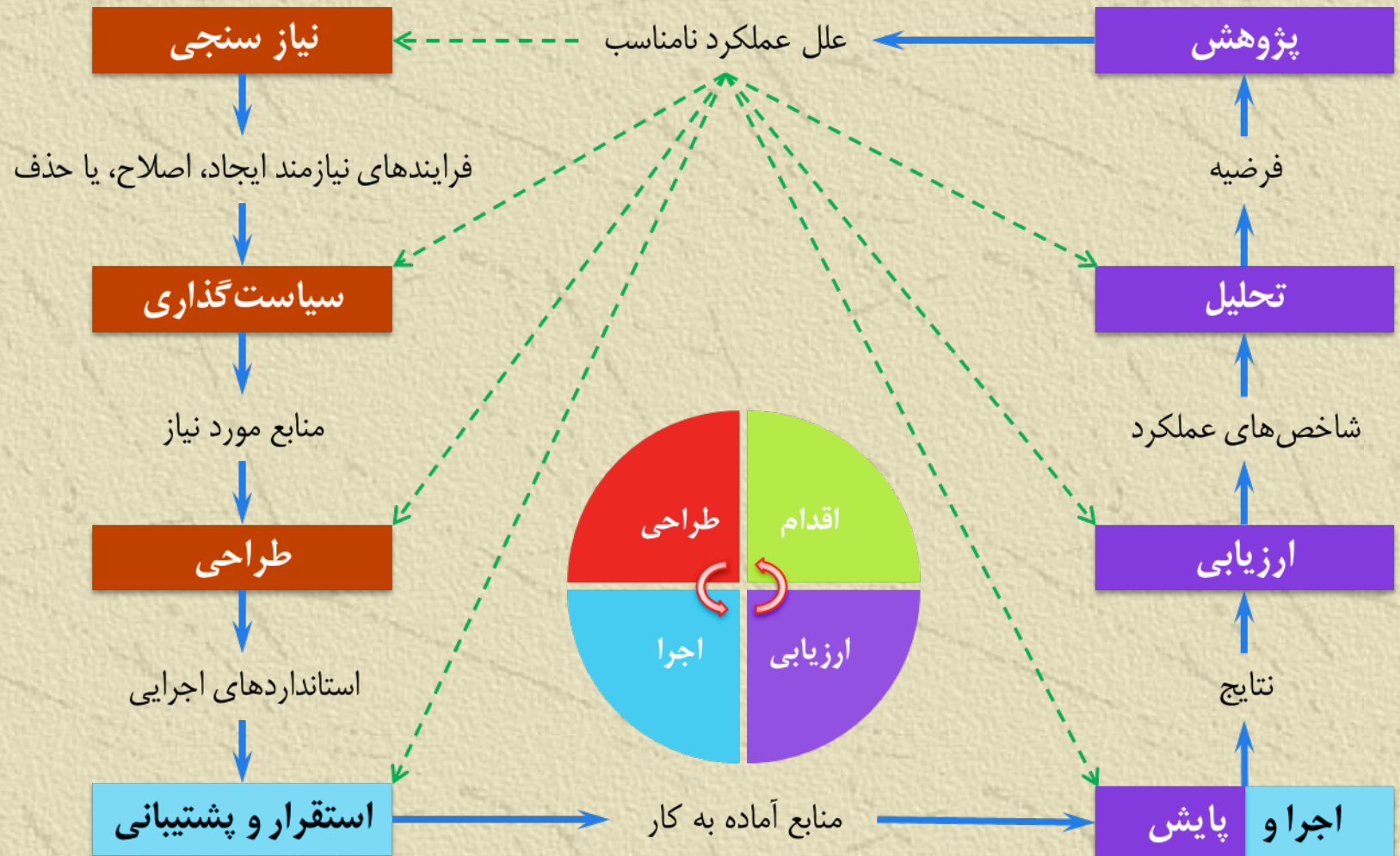
Flowcharting

Flowcharting (Low Level)

مدیریت فرآیندها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کنترل در برنامه های تندرستی

دکتر فرید ابوالحسنی

معاونت بهداشت، وزارت
بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

فلوشیپ شبکه بهداشتی، درمانی

تابستان - پاییز ۱۳۹۳

دانشکده بهداشت،
دانشگاه علوم پزشکی
تهران

تأثیر و کارایی

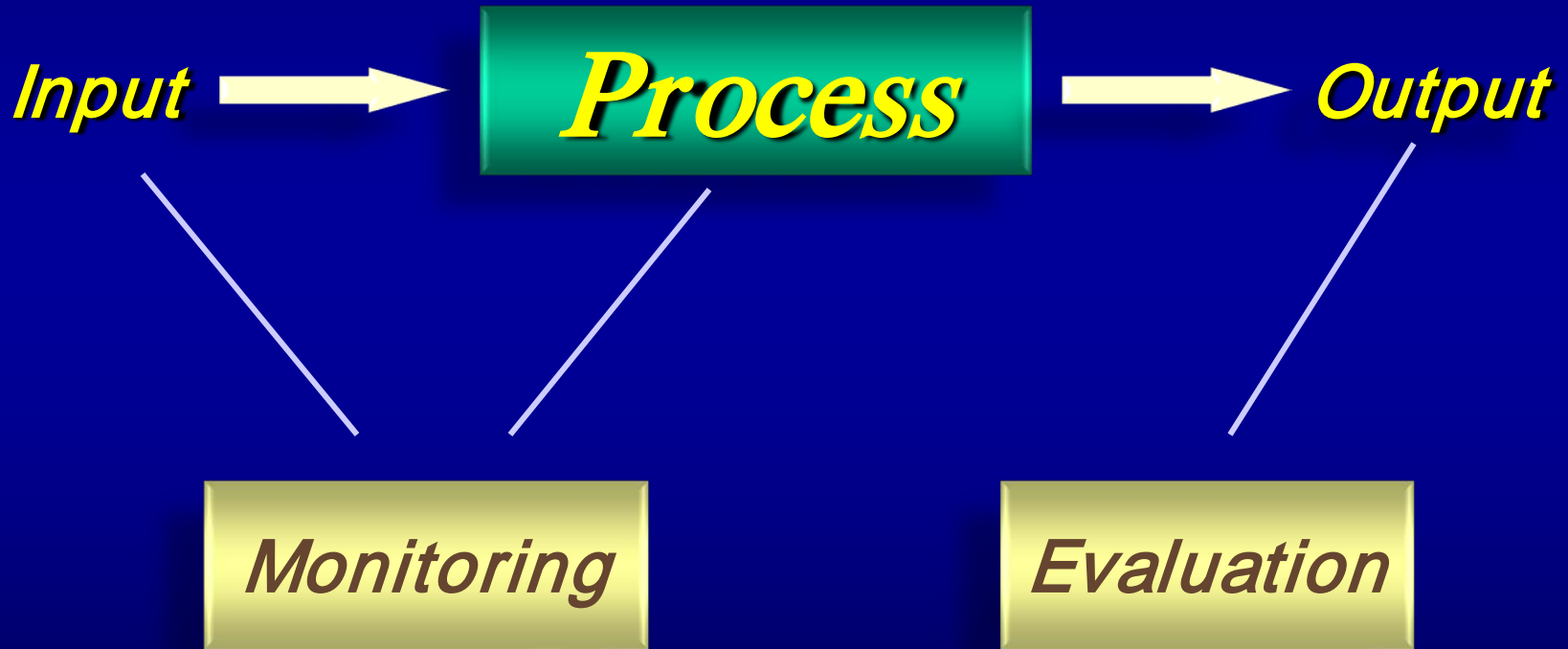

Output = Achievement = دستاورد = تأثیر

$\frac{\text{Output}}{\text{Input}}$ = Performance = عملکرد = کارایی

پایش و ارزیابی

خدمت تندرستی

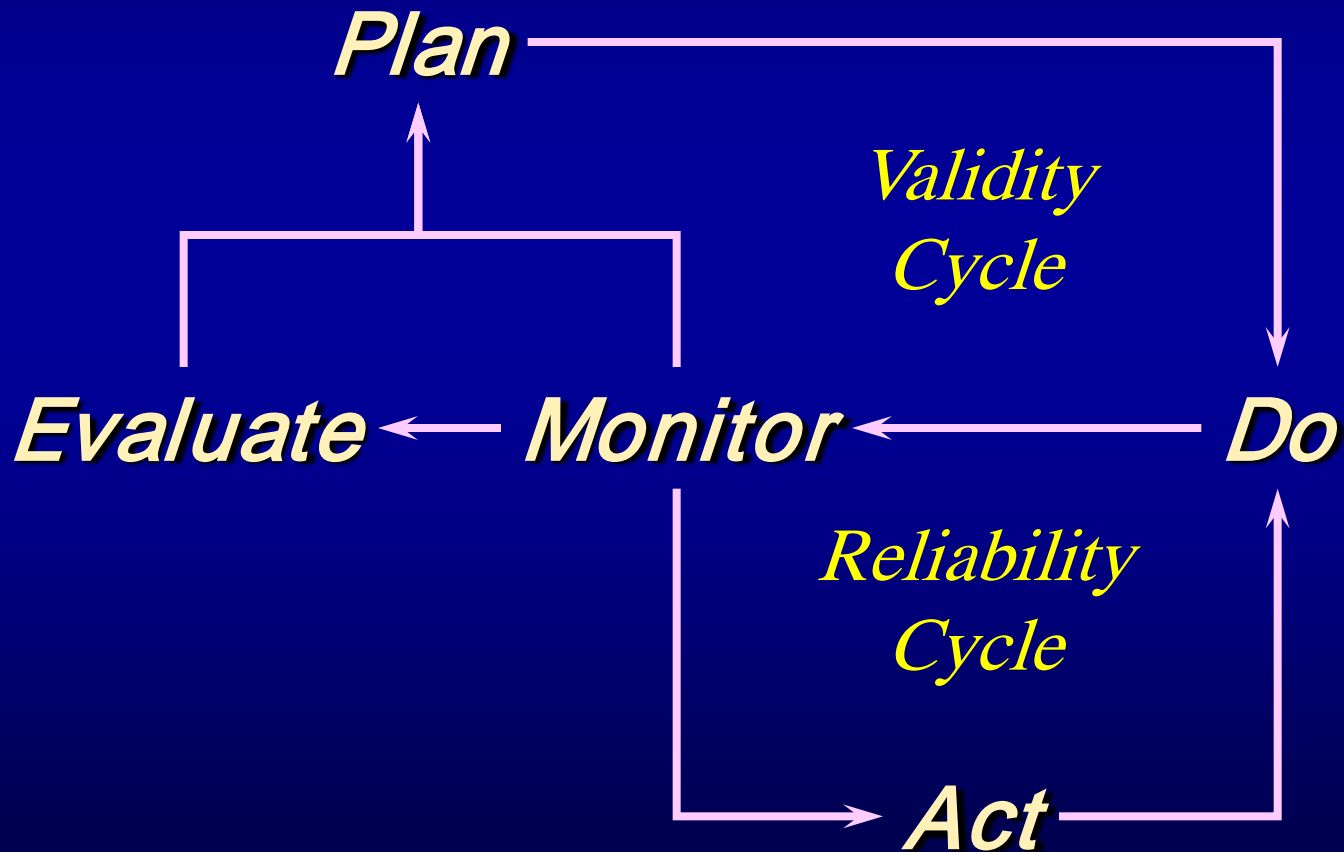
میزان انطباق با استانداردها

میزان دستیابی به اهداف

اهداف کنترل برنامه

- ✓ تعیین دستاورد یا پی آمد برنامه
- ✓ تعیین هزینه تمام شده برنامه
- ✓ تعیین سهم برنامه در اعتلای سلامت جامعه
- ✓ تعیین نقاط قوت و ضعف برنامه
- ✓ تعیین درجه پایداری برنامه

Plan, Do, Check, Act

Plan

تعیین اولویت
و طراحی

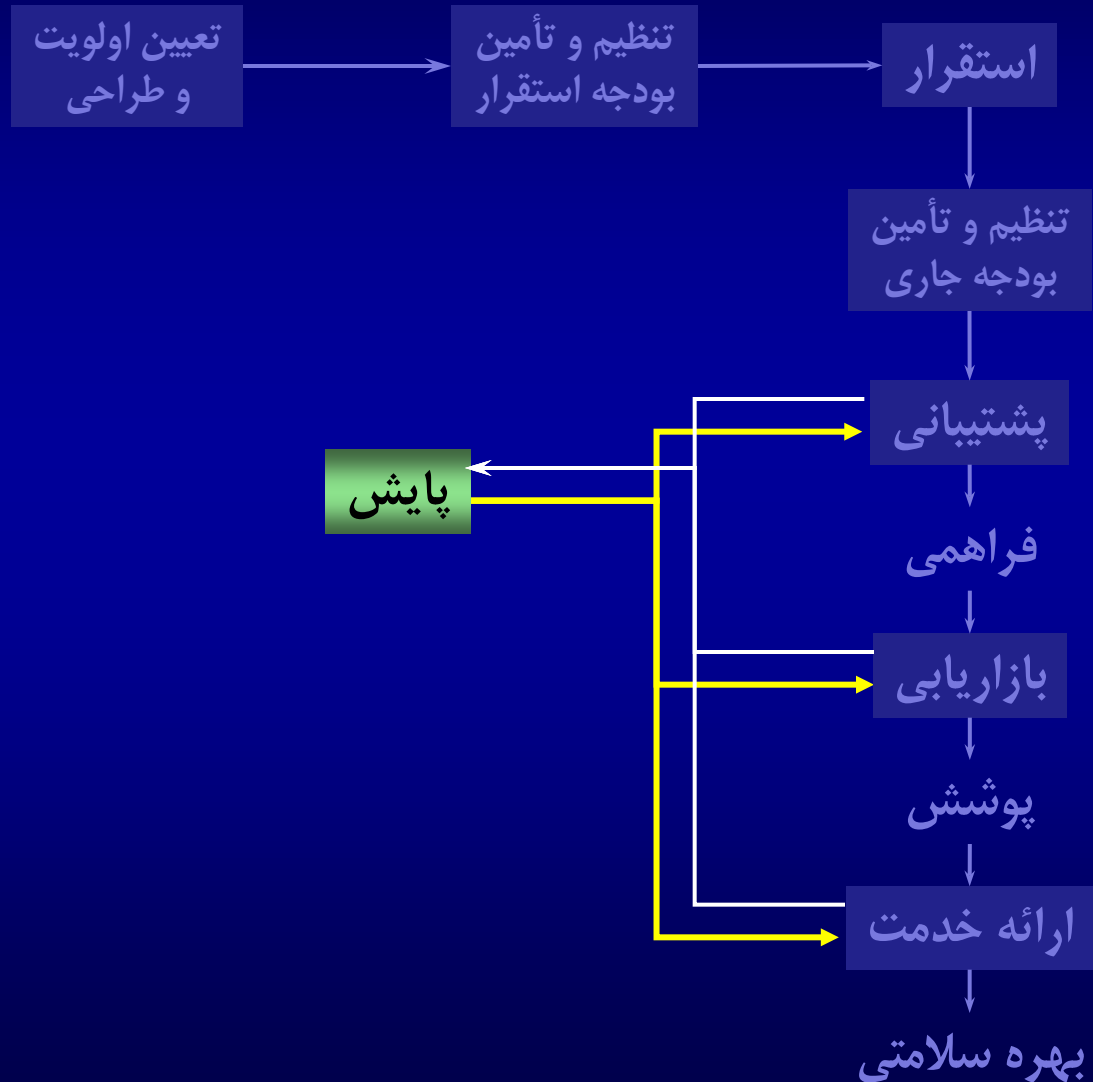

تنظیم و تأمین
بودجه استقرار

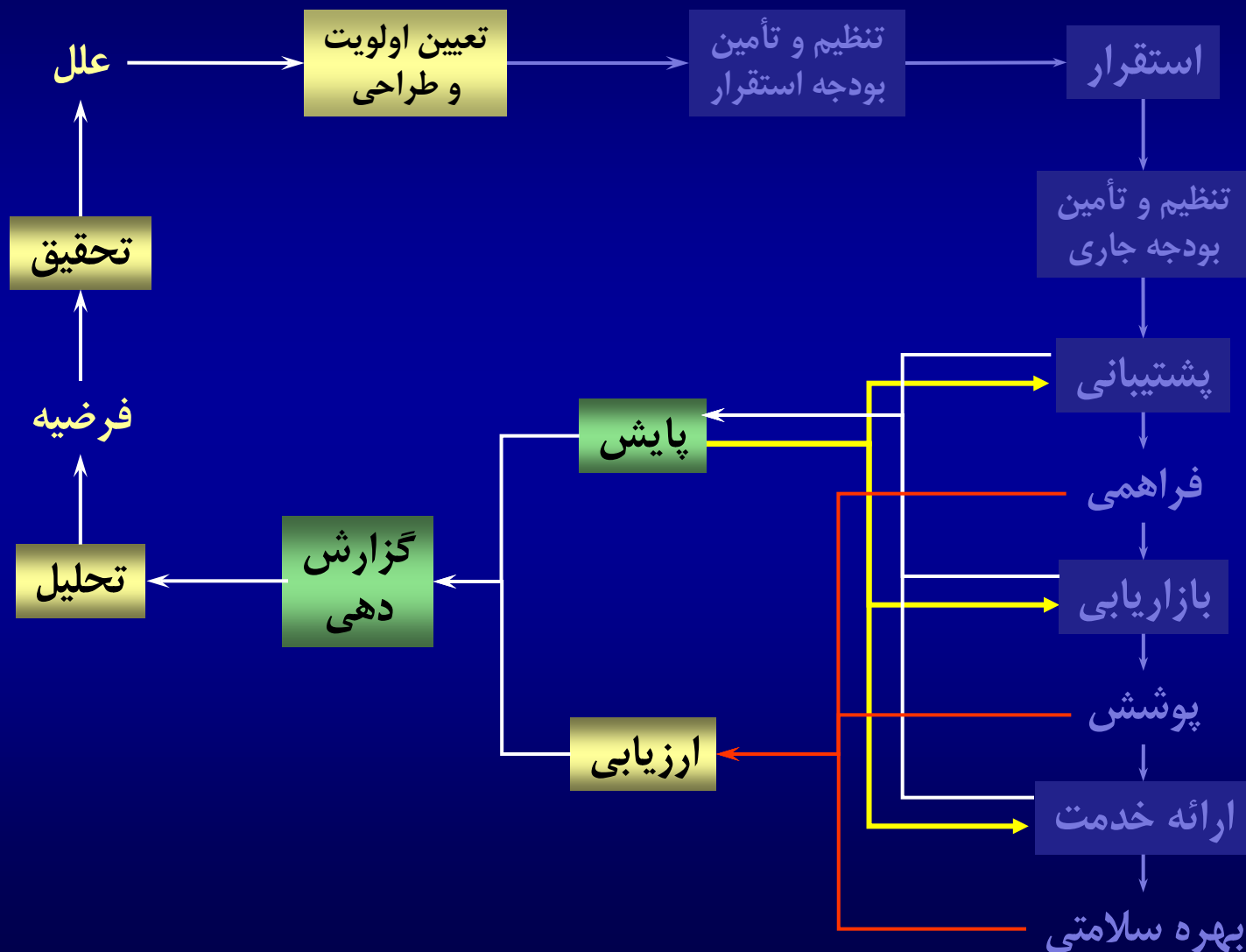
Do

Monitor, Act

مفاهیم پایش و ارزیابی

سوالات اصلی در تحلیل برنامه تدرستی

۱- آیا استانداردهای جاری برنامه مناسبترین

استانداردهای ممکن هستند؟

۲- کدامیک از استانداردها را باید و/ یا می توان

تغییر داد؟

معاونت بهداشت،
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

فروشگاه شبکه بهداشتی، درمانی
تایستان ۱۳۹۴

دانشکده بهداشت،
دانشگاه علوم
پزشکی تهران

برای آشنایی بیشتر

پایش

دکتر فرید ابوالحسنی

اهداف پایش

- ممانعت از انحراف از استانداردها
- اصلاح انحراف از استانداردها
- تعیین مناسب بودن استانداردها (در کنار ارزیابی)

پایش صیانت از استانداردهاست

رویکرد های پایش

■ خود ارزیابی

■ مرور توسط همکاران

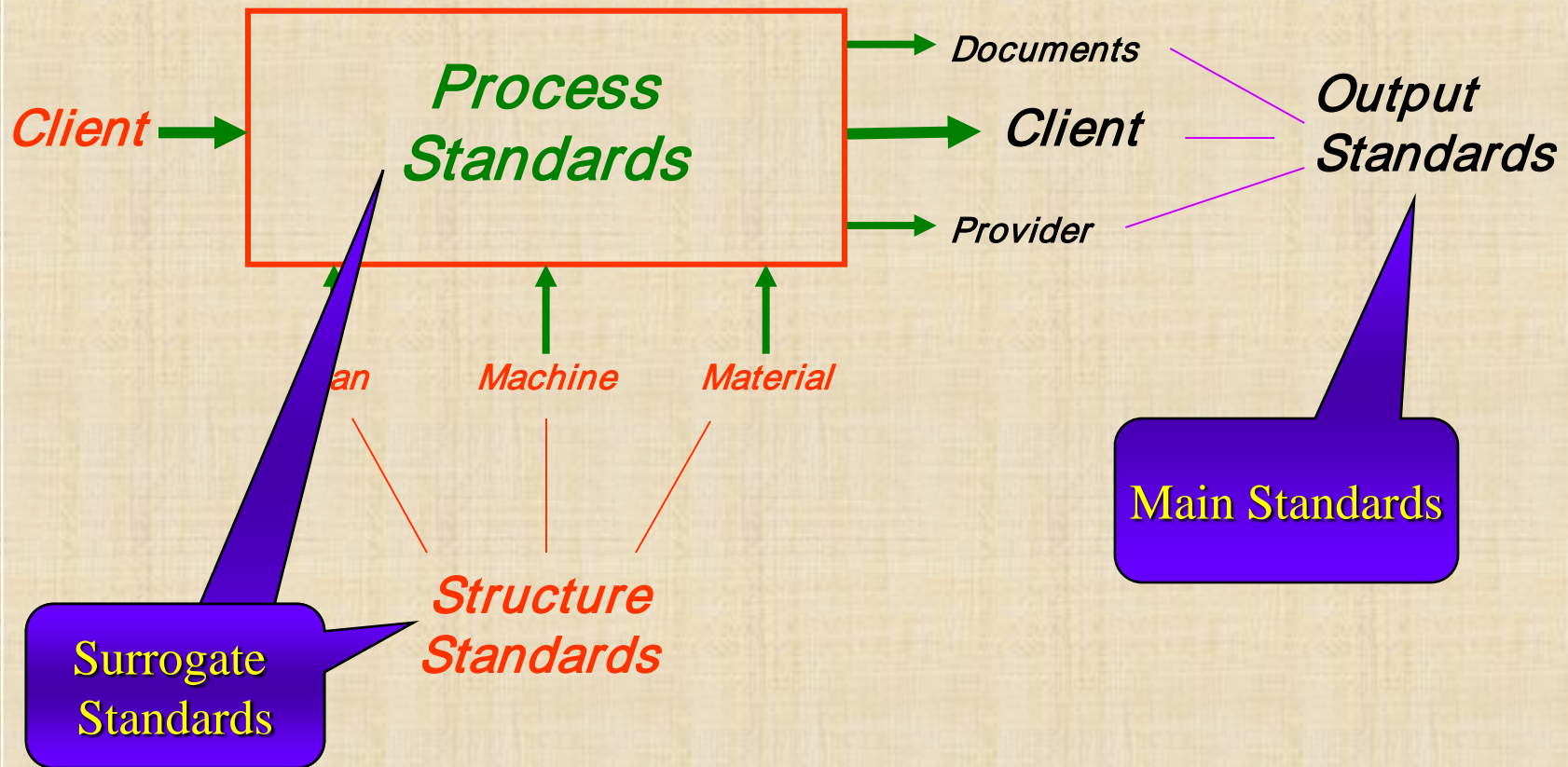
■ پایش مشارکتی

■ نظارت

تیم های درون سطحی

تیم های بین سطحی

چه استانداردهائی را باید پایش کرد؟

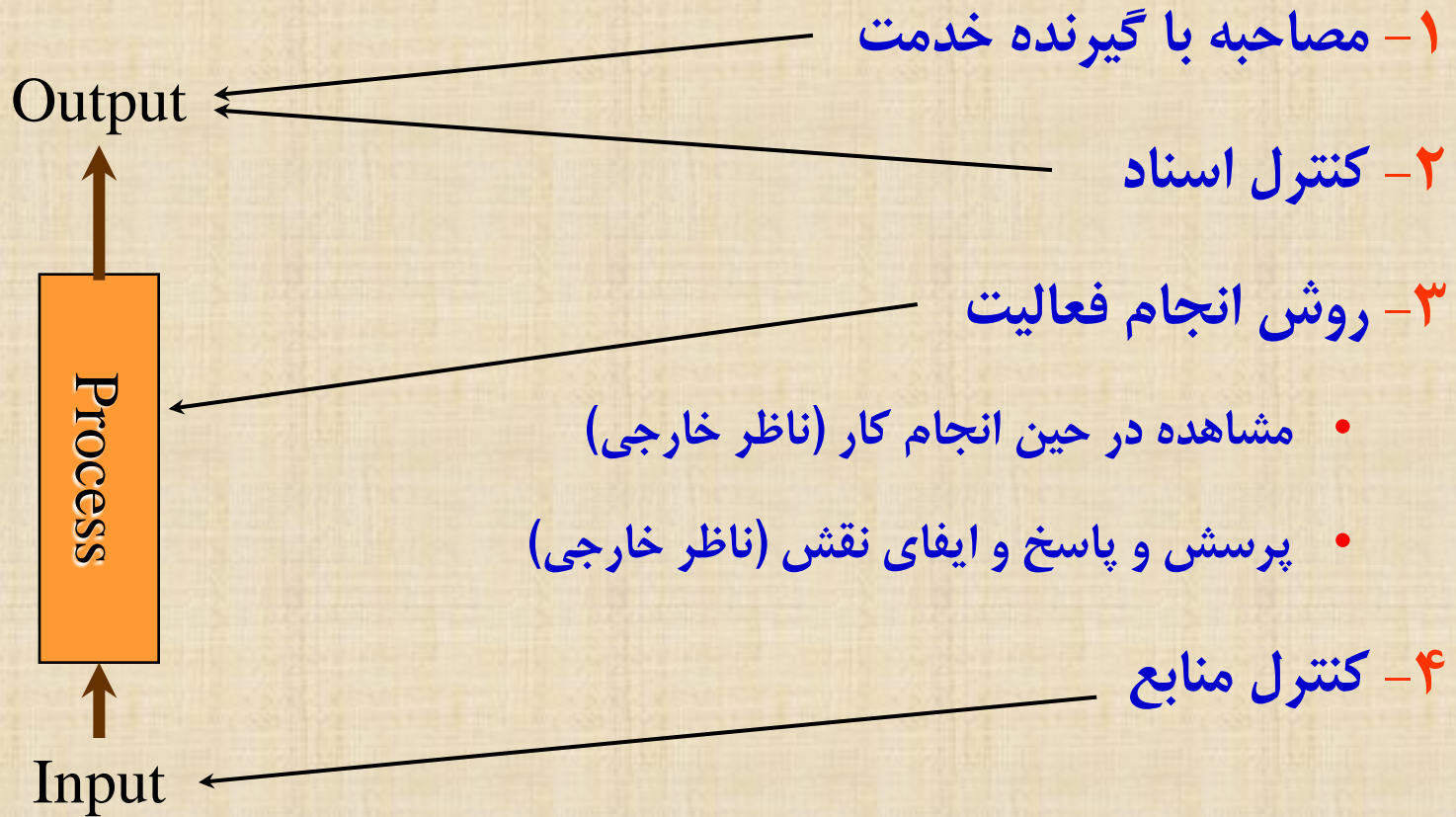
ارتباط بین استانداردهای اصلی و جایگزین

—	+	استاندارد اصلی استاندارد جایگزین
b	a	+
d	c	—

$$NPV = \frac{d}{d + c}$$

$$PPV = \frac{a}{a + b}$$

عناصر پایش

منابع استانداردها

دستورالعمل های وزارت بهداشت

چک لیست های وزارت بهداشت

شواهد علمی

چرا پیکی لیست؟

Point Seeking Behavior

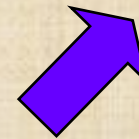
ارضای شخصی

کسب منافع مالی بیشتر

کسب امتیاز بیشتر

ارتقای موقعیت سازمانی

کسب موقعیت اجتماعی

ویژگی‌های سوالات چک لیست

- کاملاً عینی باشد
- برای ارزیابی شونده کاملاً روشن باشد
- تحقق آن امکان پذیر باشد
- ارزش اخباری مثبت بالا داشته باشد
- اهمیت نسبی سوالات مشخص باشد

ابعاد کیفیت یک پک لیست

■ روایی

■ پایایی

■ عملی بودن

عوامل مؤثر بر تناوب بررسی یک استاندارد به کمک چک لیست

■ اهمیت استاندارد

■ میزان رعایت استاندارد

ویژگیهای پایش اثر بخش

۱- سیستماتیک

۲- مختصر

۳- مستمر

شاخص های پایش

۱- محاسبه درصد موارد عدم رعایت یک استاندارد

۲- امتیاز دهی

فقط در صورت انجام سیستماتیک و مستمر پایش و

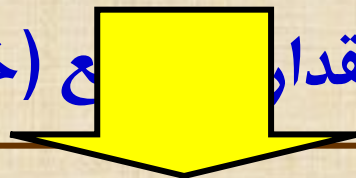
ثبت الکترونیک داده های حاصل از پایش

می توان اقدام به محاسبه این شاخص ها کرد.

ویژگی های یک نظارت خوب

یک سناریوی خوب برای نظارت

- کسب بیشتر
- برجای گذاشتن برکت سونده
- به کار گیری کمترین مقدار (خصوصاً زمان)

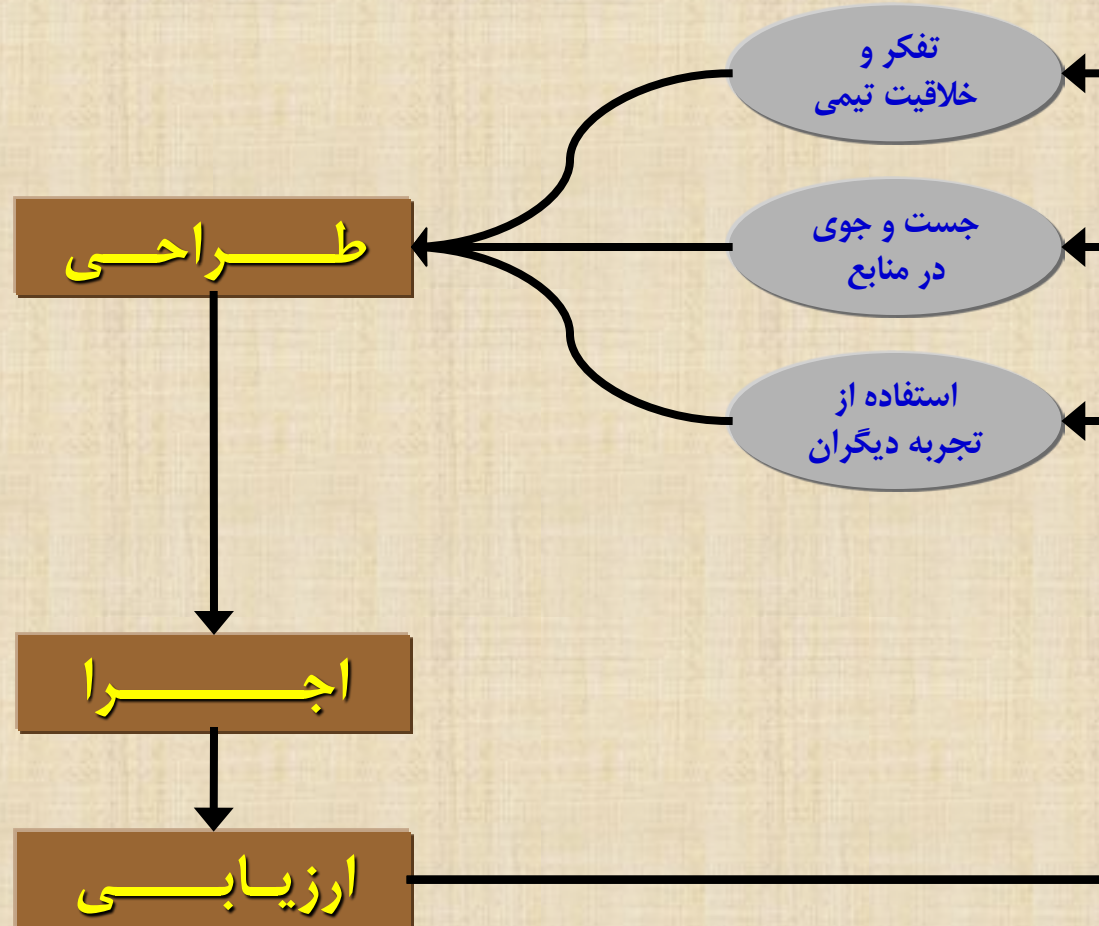
عناصر سناریوی نظارت

- فعالیت های تشکیل دهنده نظارت
- توالی فعالیت های تشکیل دهنده ی نظارت
- شیوه تعامل با نظارت شونده

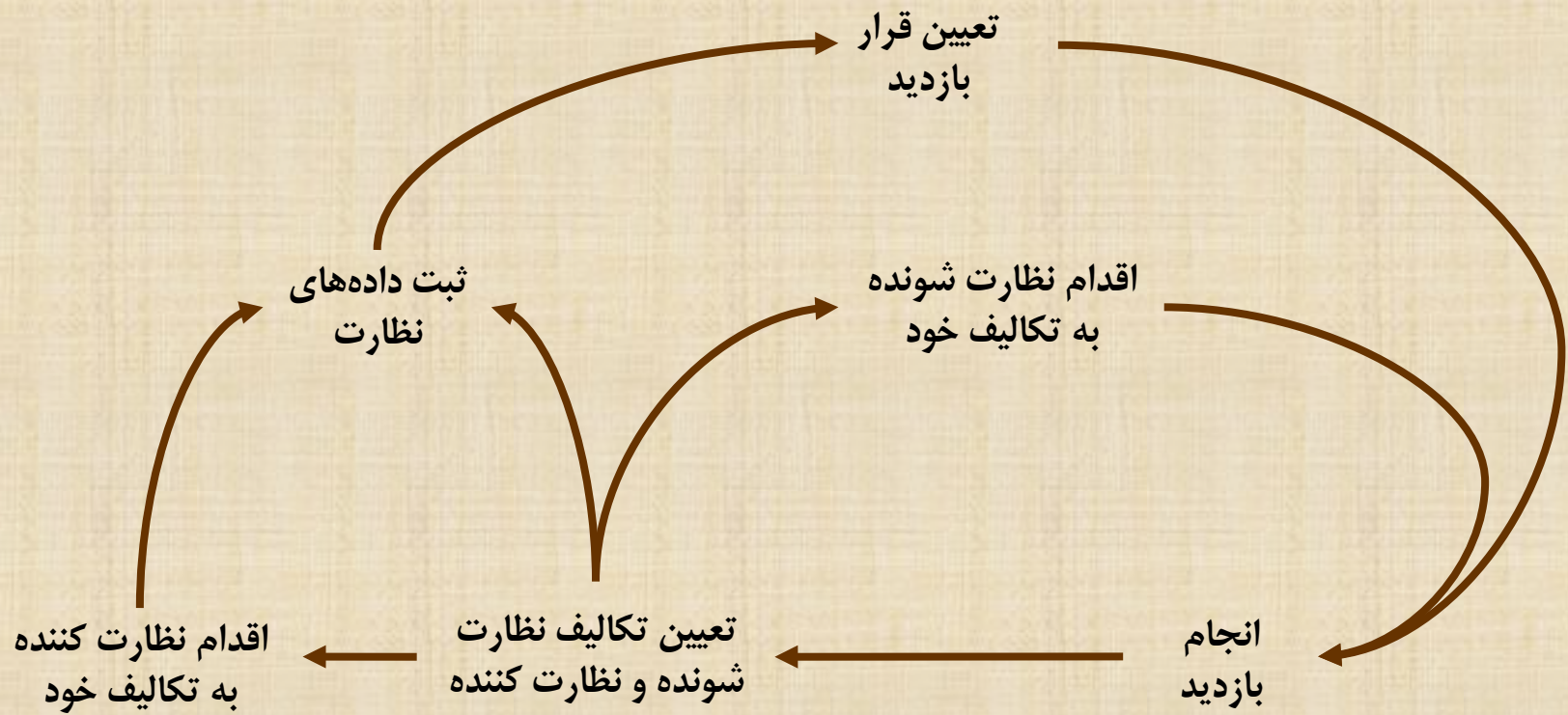
آنچه که در یک سناریو باید مورد توجه باشد

- توجه به نکات مثبت نظارت شونده و بیان آنها
- ایجاد فرصت برای نظارت شونده برای بیان نظرات خود
- گذار از یک موضوع به موضوع دیگر به صورت پیوسته و نرم
- ایجاد کمترین اختلال در تعامل نظارت شونده با گیرنده خدمت
- بحث با نظارت شونده در مورد عوامل مؤثر بر شرایط موجود و فرصت های ارتقا
- روش ثبت یافته ها به گونه ای که در تعامل با نظارت شونده اختلال ایجاد نکند
-

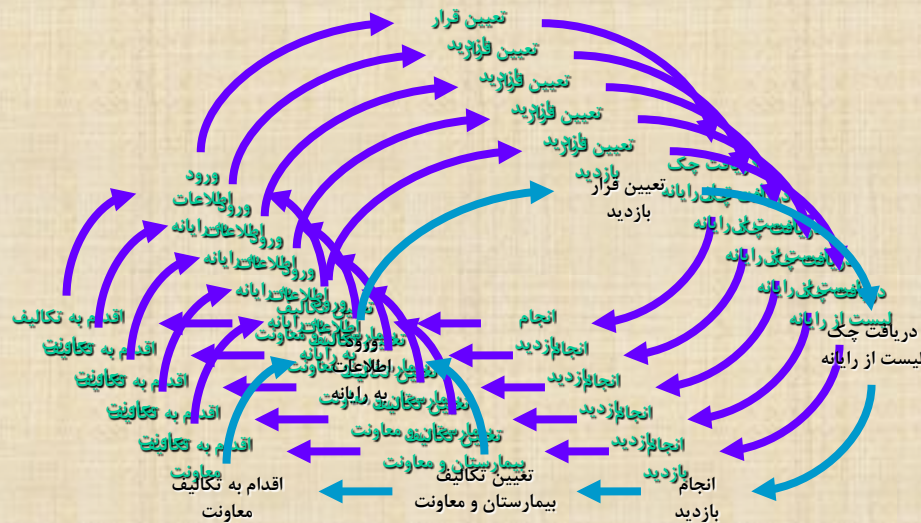
راه دست یابی به یک سناریوی فوب

چرخه نظارت

بدون ثبت الکترونیکی عملی نیست

ارزیابی
واحدهای مورد
نظارت

بدون ثبت الکترونیکی عملی نیست